

Napačna politika sovjetov

SOVJET PRIZNAVA, DA NI BILA NJEGOVA POLITIKA PRAVA. — BIL JE MIROVNI PROGRAM, KI GA PA NI BILO MOGOČE IZVRŠITI. — EKSTREMNI IDEALI SO SE POLAGOMA KRČILI. — NEMČIJA JE NAJVEČJA NEVARNOST ZA REPUBLIKO.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Moskva, 16. aprila. — Sovjet se je izrekel za mirovni program, katerega pa ni bilo mogoče izvesti. Sovjet je bil prisiljen podpisati mir, katerega tudi sam smatra za sramotnega. Mirovna pogodba in njene posledice so povzročile, da je zavesa padla pred ruskimi očmi in polagoma prihaja resnica. Mirovna pogajanja so pokazala Nemčijo v pravi luči ter so dokazala njeno iskreno željo po povečanju.

Zdaj sovjet priznava, da je bila njegova politika napačna. Njegovi ekstremni ideali so postali zmernejši, ali pa so popolnoma odstranjeni, ker niso bili praktični.

Delavska kontrola industrije, odpoved narodnega dolga in nacionalizacija bank; vse to pelje v manj radikalen položaj. Sovjet zdaj v bridki izkušnji uvideva, da so bili mnogi njegovi načrti nepraktični. Ako pa se pokaže nepraktičnost katerega načrta, je sovjet takoj nagnjen ta načrt opustiti, da se napravi bolj zmeren načrt, ali pa se opusti oba.

Nemčija je vpeljala v Rusiji ekstremni socializem, ki je bil sprejet s tako nepričakovano naglico in silo, da je strup reakcioniral in silil nazaj v Nemčijo, kjer je v Berlinu povzročil mnogo skrbi. Mnogi izmed 3,200,000 socialističnih volilcev v Berlinu je bilo dostopnih maksimalističnim nazorom in Berlin je imel stavke.

Avstrija, slabotna sestra Nemčije, se je navzela iste gube, ki je porušila Rusijo. Ako bo Rusija še šla v vojno, potem se moremo na njo zanesti, da bo vodila veličansko revolucionarno kampanjo proti Nemčiji. Nemški narod je mogoče preveč premišljen, da bi resno poslušal Rusijo, toda v mislih se mora imeti, da je večina avstrijskega prebivalstva slovanska, ki simpatizira z ruskimi Slovani. Ruski Slovani so se nagnili k ekstremnemu socializmu. Zakaj ne bi tudi avstrijski Slovani storili — ravno isto?

Prihajamo do položaja današnjega dne. Sovjet ima ravno isto moč, kot jo je imel nekdaj, navzlic sramotni sklenjenemu miru in izpraznjenju glavnega mesta. Sovjetova vlada je danes tako resnična kot ruski narod. V deželi ni sile, ki bi mogla vzeti sovjetu moč. Sovjet se je zavzel za mirovni program. Sovjet je sklenil mir in zdaj vidi, da je to samo mir po imenu, ne pa v dejstvu.

Sovjet se spominja grožnje generala Hoffmanna, ki je rekel, da je Nemčija vdrla v Rusijo z namenom, da iztrebi boljševike (sovjet), ki so nevarni civilizaciji. Sovjet ni preseljen vsled napačnega mira, katerega je narekovala Nemčija ali pa vsled obstoječe tišine. Pričakuje od strani Nemčije še večje pažnje, kakorhitro se bo pomirila zapadna fronta.

Nemška vojna proti sovjetu pomeni vojno proti ruskemu narodu. Prvič vidi sedaj ruski narod v Nemčiji nevarnost samemu sebi. Prej so gledali v Nemčiji samo svračnice — carja. Zaradi tega narašča po celi deželi v vsaki vasi, v vsaki hiši, prepričanje, da je mir nemogoč in da mora biti Nemčija poražena, ako se noče Rusija povrniti v — avtokracijo.

V prejšnjih dneh bi mogoče vse to spravili pod streho potom vzgoje. Izkušnja pa, ki je skoro uničila narod v procesu, je narod prepričala z veliko večjo jasnostjo, kakor pa bi bila mogla doseči vzgoja.

Boljševiki so odločno neprijetni tovariši, s katerimi je zelo težko delati. Sovjet je nova, zelo ostra vlada in brez primere, toda sovjet je prepričan, da je vojna z Nemčijo — neizogibljiva.

Zaradi tega se morejo zavezniki po petmesečnem obupovanju nad rusko situacijo lahko nanj malo zanesti. To se je vse dogajalo daleč v Rusiji. Lenin pravi:

— Sedanji položaj je boljši, kakor pa ga bomo imeli v bližnji bodočnosti. V aprilu in maju mogoče ne bomo imeli kruha; železnice bodo preobložene z ujetniki, ki se bodo vračali iz Nemčije in vsi skupaj bodo prenehali delati.

Zelo dvomljivo je, ako morejo zavezniki kaj napraviti v tej situaciji. Toda nismo tako gotovi zmage, da ne bi vse natanko prevdarili, pa če je še tako malo važna zadeva. Rusija ne bo mogla postaviti velike armade na bojišče. Stala bi nas preveč nepotrebnega dela in veliko svoto denarja, toda sovjet ve, da se mora boriti z Nemčijo in dežela to tudi ve. To prepričanje se izraža v vsakem govoru sovjetovih voditeljev in vsak časopis razpravlja o tem, da se bo zopet treba bojevati z Nemčijo.

Vsak vaški govornik govori in dolži Nemčijo, da je kriva vsega ruskega trpljenja in zmešnjav. Prvič ima revolucionarna Rusija pravega združevalca. Ima — pravo vojno razpoloženje.

Bolo paša usmrčen

Znani Bolo paša je bil usmrčen v Vincennes. — Njega delovanje se je zasedilo po bivanju v Ameriki.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 16. aprila. — Bolo paša je bil usmrčen v Vincennes. — Bolo paša, kojega karjiero je s tem končala francoska vlada, je bil rojen v Marseilles. Studiral je pravo, a je kmalu zamenjal to častno profesijo za druge posle, ki so bili kaj raznolični in pustolovski.

Identificiralo se ga je v različnih podjetjih, ki so se pa vsa izjalovila, nakar je prišel v Pariz kjer je bil leta 1894 obsojen radi zlorabe zaupanja ter sleparije. Pozneje je odšel v Valencia, na Španjsko, kjer je vodil kavarno, katero je pohajala francoska kolonija. L. 1903 se je poročil z neko udovo ki je imela letni dohodek \$14,000 in on je takoj razširil polje svojih delavnosti, kajti postal je agent za šampanjca in druga vina.

Malo pred izbruhom svetovne vojne, leta 1914, je stopil na novo polje delavnosti, ki ga je povedlo v Egipt, kjer se je sestal z Abas Hilmi-jem, tedanjim Keditom. Postal je zaupni agent slednjega pri izrabi posestev Kedita ter pri varovanju Keditovih interesov ob Suez Prekopu in v Egiptu v slučaju da bi Anglija zavrnila Abas Hilmi. Od Kedita je dobil Bolo tudi naslov paša, kateri naslov se je spajalo z njegovim imenom.

Sledeč begu Abas Hilmi v Švico leta 1915 se je sestal Bolo v Curichu z njim in s tedanjim nemškim zunanjim ministrom von Jagowom. Tedaj se je sklenilo dogovor, da se izroči Bolo paši svoto \$2,500,000, plačljivo v obrokih po prejšnjem Keditu, v namenu uplivanja na francosko čistoč. Od te svote se je nekako \$1,000,000 izplačalo potom švicarskih bank.

Tekom poletja 1916 je kupil Bolo paša pariški "Journal" od senatorja Humbert ter plačal za to \$1,100,000. Po pričetku postopanja proti Boli se je vrnilo denar ki ga je plačal Bolo senatorju Humbert.

V februarju 1916 je prišel Bolo v Ameriko. Deutsche Bank v Berlinu je baje izročila Boli svoto \$2,000,000, katero svoto se je na ložilo v tej deželi. Razkritja vlade. Združeni držav glede delavnosti Bolo paše v tej deželi so imela za posledico njegovo aretacijo.

Bil je aretiran dne 29. septembra 1917, ker je dobival denar od Nemčije za uporabo v mirovni propagandi. Po njegovi aretaciji so prišla na dan senzacionalna razkritja glede njegovih delavnosti. Stavilo se ga je pred vojno sodišče radi veleizdaje dne 4. februarja 1918; spoznan je bil krivim 14. februarja ter obsojen na smrt.

Bolo je nato apeliral, a slučaj se je zavrglo de 12. marca in kasnejsko sodišče je potrdilo obsojbo dne 2. aprila. Revizijski komitej justičnega ministristva je dne 5. aprila zavrnil prošnjo Bole za novo obravnavo in 8. aprila je odklonil predsednik Poincaré pomilostitev. Kljub temu pa se je istega ne objavilo, da so vojaške sodniške avtoritete dovolile trenutno preložitve eksekucije radi razkritij, katera je Bolo objubiljal. Odljeni Francozi, zvezani z afero Bolo so bili prejšnji ministrski predsednik Caillaux, senator Humbert ter Fernand Monier, predsedujoči sodnik najvišjega pariškega sodišča. Caillaux in Humbert se nahajata v ječi v pričakovanju procesa.

Potop 10 nemških parnikov. True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 16. aprila. — Vrhovni poveljnik velikega brodivja poroča, da je 15. aprila poskusil očistiti Kattegat. S topovskim ognjem je bilo potopljenih 10 nemških tovornih parnikov; po-
— Angliji niso imeli nikakih izgub.

Irska želi pod Združene države

Irski poslanik Marshall Hall je predlagal, da se Irski prikljopi Zdr. državam. — Drugače ni mogoče rešiti problema. — Angleska ni sposobna obravnati situacije. — Iroci se odločno proti prisilni vojaški službi. — Delavska kriza.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 16. aprila. — Najnovejši predlog za irsko vprašanje glede odnosov z Anglijo je, da se vpelje v Irski ameriška vlada. Bivši konservativni član angleskega parlamenta Sir Edward Marshall Hall je v "Daily Mail" stavil ta predlog.

Rekel je: "Čela vrsta angleških vlad je jasno pokazala, da ni zmožna obravnati irskega vprašanja. V tem trenutku gledamo v obraz resni nevarnosti. Ako se nam ni posrečilo, zakaj ne bi prošili Združenih držav, da bi nam pomagale in zakaj jim ne bi poudarili, da se jim izroči vlada Irske?"

Politična situacija, ki je nastala zaradi vladnega sklepa, da se silo ma vpelje na Irskem prisilna vojaška služba, postaja vsako uro resnejša. Pisec o tem, pravi parlamentarni poročevalec:

"Ako se bodo vladne odredbe vsiljevale na ta način, kakor sta naznanila Lloyd George in Bonar Law, je mogoče, da se bodo tri skupne delavske eksekutivne sestele in bodo pri delavskih ministrih zahtevale, da se odstranijo iz vlade. To bi pa povzročilo zelo resen položaj".

Voditelji delavskih strank se nasproti irski konšpiraciji in delavski ministri v Lloyd George-ovem kabinetu premišlujejo, ali bi vlado podpirali v njeni odredbi.

Pomanjkanje v Avstriji.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 16. aprila. — Kakor pravi neko današnje oficijelno poročilo iz Francije, je gospodarski položaj Avstrije bolj kritičen kot je bil kdaj, odkar se je vojna pričela.

Dunajska Freie Presse pravi, da se na različnih dunajskih trgih odigravajo žalostni prizori. Mese ni mogoče dobiti; ne more se ga kupiti niti 200 gramov, kolikor ga pe oficijelno na teden dovoljeno.

V Pragi je položaj še slabši. Ta teden znaša primanjkljaj kruha za 274 tisoč kilogramov. Dogodilo se je več nemirov in governor je moral obljubiti, da bo vstregel za htevanj.

Ofenziva proti Italiji.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 16. aprila. — Predstoječa avstrijska ofenziva proti Italiji bo izvedena v veliki obsegu, kakor pravi današnje oficijelno poročilo laškemu poslaniku. Za znamenje ofenzive se smatra zadnji obisk cesarja Karola na avstrijski fronti in članki v avstrijskih in nemških listih, ki vedno pišejo v tem smislu pred ofenzivo.

Sovražno časopisje je odkrito pričelo govoriti o ofenzivi v namenu, da pripravi avstrijsko-ogrske javnost na neizogibljive izgube, ki bodo sledile tako velikanskim operacijam, kakorine pričakujejo pol-officijelni listi.

Plan v Helsingforsu.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Vana, Finska, 16. aprila. — Kakor pravi neko poročilo iz glavnega stana generala von der Goltza, so nemške čete pri zavzetju finskega glavnega mesta Helsingfors s zajeli več tisoč ujetnikov in veliko množico plena.

Baker se je vrnil

Vojni tajnik Baker se je vrnil iz Francije. — Vasil se je na nekdanjem nemškem parniku. — Vide je vse zavezniške voditelje.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Atlantsko pristanišče, 16. apr. Vojni tajnik Newton D. Baker se je danes vrnil iz Evrope na velikem parniku, na katerem je v hrala nemška zastava, predno so Združene države šle v vojno. Baker je takoj odpotoval v Washington.

"Vračam se s ponosom in zaupanjem uad pridobitvami ameriških in zavezniških čet, kar tudi opravičuje mnogo potovanj preko morja", je rekel.

Baker je rekel, da je pripravljeno pozneje govoriti o poti, ki ga je peljala v Anglijo in Francijo kjer je konferiral z zavezniškimi vojnimi civilnimi in vojaškimi voditelji, z generalom Pershingom ki poveljuje ameriškim četam v Franciji in s skupnimi vojaškimi faktorji, o čemur bo poročal pred sedniku Wilsonu.

Vojni tajnik je pred šestimi tedni odpotoval z ameriške obali in je 10. marca prišel v neko francosko pristanišče. V Parizu je imel konferenco z angleškim zunanjim ministrom Arthur J. Balfourjem in francoskim generalom Fochem.

Obiskal je tudi ameriške postojanke, kjer je komaj ušel nemške mu strelu. Baker je videl tudi belgijsko fronto, kjer se je sestal z belgijskim kraljem Albertom, še je v London, kjer ga je sprejel kralj Jurij; obiskal je tudi angleškega ministrskega predsednika Lloyd Georgea in ameriškega poslanika Walterja H. Page.

Ko se je vrnil v Francijo, je konferiral z generalom Pershingom v ameriškem glavnem stanu ter je odobril korak ameriškega poveljnika, ki je stavil svoje čete na razpolago generalu Fochu.

V začetku tega meseca je šel Baker v Benetke, kjer si je ogledal razvaline, katere so napravili sovražni zračni napadi. Obiskal je tudi laški glavni stan; v Rimu pa ga je sprejel ameriški poslanik in laški dostojanstveniki. Konferiral je z ministrskim predsednikom Orlando in zunanjim ter vojnim ministrom. Ko se je 4. aprila vrnil v Pariz, je prisostvoval glavni stobilietnici, ko je Amerika stopila v vojno. Sprejel ga je tudi ministrski predsednik Clemenceau.

Več ladij!

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 16. aprila. — Charles M. Schwab, predsednik sveta ravnatelj Bethlehem Steel Company je bil danes imenovan po "Shipping Board-u" za generalnega ravnatelja Pomožne ladijske korporacije, s popolnim nadzorstvom in vodstvom grajenja ladij.

Edward M. Hurley, načelnik Shipping Boarda, je objavil imenovanje po konferenci v Beli hiši, kjer je predsednik Wilson naprosil Mr. Schwaba, naj prevzame mesto. Mr. Schwab je pristal v sprejem pod pogojem, da se mu da obširno avtoriteto nad produkcijskim programom. Ko sta mu načelnik Hurley in generalni manager Piez zagotovila, da mu bo dana ta avtoriteta in po prošnji predsednika, je Mr. Schwab dovolil Shipping Boardu, da objavi naslednje:

— Charles Piez, podpredsednik Emergency Corporation, je priporočil, naj se mesto generalnega managerja korporacije takoj odpravi, da bo Mr. Schwab, kot generalni ravnatelj popolnoma neoviran pri izvedbi velike naloge poverjene njemu. Mr. Piez je po umaknjenju admiral Harrisa izpolnjeval oba mesta, ono podpredsednika in ono generalnega managerja.

Z zapadne fronte

NEMCI SO ZAVZELI MESSINES RIDGE Z NASKOKOM IN ANGLEŽI SO SE MORALI UMAKNITI ZA DVE MILJI. — ZADNJI NEMŠKI NAVAL JE IMEL NAMEN POLASTITI SE ŽELEZNIŠKEGA SREDIŠČA HAZEBOUCK.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Današnja oficijelna poročila imajo naslednje besedilo:

Angleško poročilo:

London, 16. aprila. — Današnja oficijelna ugotovila feldmaršala Haiga so naslednja:

Ponoči: — Ostri boji so se vršili danes na fronti od Meteren do Wyttschaete. Ob jutranji zori je obnovil sovražnik svoje napade v okolici Wyttschaete in Spanbroeckmolen. Podpirane od težkega obstreljevanja so se njegove čete približale našim pozicijam pod kritjem megle ter se po daljšem boju polastile obeh teh krajev.

Pri Meteren je bil sovražnik tudi uspešen tekom jutra ter zadobil tal v vasi, kjer se še nadaljuje z boji.

Na drugih mestih gorenje fronte se je napade sovražnika zavrnilo.

To jutro je vprizoril sovražnik močan lokalni napad na naše postojanke nasproti Boyelles, južno od Arras, ter se s temi boji v tej okolici še vedno nadaljuje.

Sovražna artilerija je bila danes bolj aktivna od Albert in v okolici La Bassee kanala.

Oddelke nemške infanterije se je zbralo v okolici Locon, katere pa je naša artilerija razpršila. Opaziti je bilo povsod povečano artilerijsko delovanje na obeh straneh v Passchendaele sektorju.

Podnevi: — Včeraj zvečer, po predidčem intenzivnem obstreljevanju, je vprizoril sovražnik močne napade proti našim pozicijam med Bailleul in Neuve Eglise. Napad so izvršile tri izbrane nemške divizije, katere preje še niso bile zaposlene v bitki in posrečilo se jim je po ostrem boju zavzeti visoko ozemlje južno-iztočno in iztočno od Bailleul.

Naše čete na tej fronti so padle nazaj na nove pozicije severno od Bailleul in Wulverghem.

Bailleul je padel v roke sovražnika. To jutro se razvijajo sveži nemški naskoki v okolici Wyttschaete. Zgodaj v tem jutru je napadel sovražnik tudi južno-zapadno od Vieux-Berquin, pod težkim artilerijskim in ognjem možnarjev, a se ga je zavrnilo.

Večje število jetnikov smo ujeli tekom noči v uspešnem manjšem podjetju južno-iztočno od Robecq.

Francosko uradno poročilo:

Pariz, 16. aprila. — Francoski vojni urad je objavil danes naslednje:

Nočno poročilo: — Močna obstreljevanja na obeh straneh so se vršila v okolici Montdidier. Tam ni bilo nikakih infanterijskih akcij.

Krog Boise de Pretre se je zavrnilo po precej živahnem spopadu več poskusov, katere je bil vprizoril sovražnik. Naše patrulje so v bližini Negreville in Badoviller ujele par sovražnikov.

Dnevno poročilo: — V okolici južno od Montdidier so se vršili zelo težki artilerijski boji. V sektorju pri Noyon so Francozi nekaj napredovali v nekem krajevnem podjetju.

Francoski poizvedovalni oddelki so bili zelo aktivni, posebno pa v okolici Oise kanala. Neki francoski oddelki je prekorčal kanal zapadno od Pierremande ter privedel nazaj deset jetnikov in eno strojno puško.

Francoske patrulje so vjele tudi več mož v sektorju pri Corbeny, Champagne in v Vogezi.

Zavrnilo se je neki nemški napad pri Teton.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 16. aprila. — Današnje oficijelno poročilo zi armadnega glavnega stana se glasi:

— Naši napadi na bojnem polju pri Lys so bili popoln uspeh. Velike minsko kraterje iz Wyttschaete bitke leta 1917 se je zavzelo s presenetljivim napadom in tudi sovražniške pozicije na obeh straneh vasi.

Protinaskoki angleških kompanij so se popolnoma izjalovili.

Z ravnine, dočim so plezale na višine med Neuve Chapelle in Bailleul, so naše čete napadle in iztrgale slednje iz rok sovražnika v ostrem spopadu moža proti možu.

— Angleški napadi proti Locon so se izjalovili.

Napravili smo par jetnikov tekom zavrnitve skupnega napada, izvedenega od Angležev in Francozov severno od Luce Rivulet.

Na znanje.

Položaj je tak, da ne moremo sedaj nič več pošiljati denarja vojnim ujetnikom in beguncem.

Po novi postavi zamore z malimi zneski podpirati avstrijske, nemške, bolgarske in turške vojne ujetnike, begunce in podanike le tal človek, ki je ameriški državljan, in mora v to svrhu dobiti dovoljenje od War Trade Board in Washingtona. Tvrda FRANK SAKSER.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)

Owned and published by the

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

(a corporation)

FRANK BAKER, President

LOUIS BENNETT, Treasurer

Place of business of the corporation and address of above officers

52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na leto leto velja listi na Ameriko	Za celo leto na mesto New York	\$8.00
Na leto leto velja listi na Evropo	Za celo leto na mesto New York	\$10.00
Na pol leta	Za pol leta na mesto New York	\$4.00
Na četrt leta	Za četrt leta na mesto New York	\$2.00
Na šest mesecev	Za šest mesecev na mesto New York	\$1.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Printed every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Doplate brez podajanja in ohranitve se ne prištejejo.

Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.

Pri sprejetju kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnja številka namani, da hitreje najdemo naslovnik.

Doplate in pošiljke naročite na naslov:

"GLAS NARODA"

52 Cortlandt St.

New York City

Telephone: 2876 Cortlandt.

Padec Černina

— 000 —

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 17, 1918 as required by the Act of October 3, 1917.

Za svoje lastne grehe ter tudi za grehe svojega mojstra je bil grof Černin prisiljen resignirati.

Prav lahko dvomimo o tem, da se je zunanemu ministru sploh kedaj predložilo ono strašno pismo, v katerem je cesar Karol obljubil svojo podporo glede pravičnih zahtev Francije, tikajočih se Alzacije in Lotarinške ter s tem odobril odtrganje zelo važnega ozemlja svojega zaveznika.

Dosti težko si je misliti, da bi mogel celo mladoleten vladar pisati tako pismo, a popolnoma nemogoče je verjeti, da bi katerikoli ministrski svetovalec krone, izurjen v državniški vedi, mogel odobriti odpošiljatev takega pisma. Kadar pa napravi suveren napako, mora biti minister oni, ki prevzame zanj odgovornost.

Nemški cesar bi ne mogel iti tako daleč, da bi zahteval, naj se cesar Karol odpove prestolu in sname krone z glave. Lahko pa ustraja pri tem, kar je tudi storil, da še nadaljno odstranjevanje takega ministra v uradu ne more biti v soglasju z interesi zveze.

Kljub temu pa so bile lastne zmote Černina dosti velike, tako po svoji naravi kot v posledicah, ki so jih imele, da so prisilile njegovo resignacijo. On je bil presenetljivo brez takta skozi celo svojo kontroverzno s Clemenceaum glede mirovnih pogajanj. Moral je vedeti, da ni "stari tiger" nikako dete v boju takega značaja ter bi moral biti vsled tega zelo pazljiv.

Kljub temu pa je naprtil Franciji inicijativo za — brezuspešno mirovna pogajanja, na kar je odgovoril Clemenceau s krajšo in gršo besedo, namreč lažnik, in pozneje tudi z dokumentarnim dokazom, da je bilo ugotovilo Černina napačno.

Objavil je podpisano izjavo grofa Revertate, da je prišla inicijativa od — Avstrije.

Sledila je še hujša napaka.

V ugotovili, izdanem od francoske vlade dne 5. aprila, je stavil Clemenceau naslednje vprašanje:

— Ali se grof Černin ne spominja nadaljnega poskusa iste vrste, vprizorjenega v Parizu in Londonu le dva meseca pred onim grofa Revertate in sicer po osebi veliko višjega stališča? —

To je bilo mogoče strašilo ali pretuja, a bila je gotova past.

Kateri izivajoč nagib je mogel napotiti grofa Černina, da je dal naslednji odgovor?

— Če ministrski predsednik Clemenceau vprašuje avstroogrškega zunanjega ministra, če se spominja, da se je dva meseca pred afero Revertate — to je pred nekaj letom dni, — vprizorilo poskus slične narave od strani osebe veliko višjega stališča, potem se grof Černin ne obojavlja odgovoriti na afirmativni način.

Clemenceau je pripravljal pota za lansiranje pismo "Dragemu Sixtus". Černin, ki ni poznal umetnosti, mu je pomagal na način, ki je daleko presegal njegova pričakovanja.

Avstrijski zunanji minister je nudil zadosti provokacije, ker je dolžil francoskega ministrskega predsednika neresničnosti. Sedaj pa je priznal, da "je oseba veliko višjega stališča" vprizorila overture za mir ter s tem potrdil vnaprej pismo, katero je hotel francoski ministrski predsednik obelodaniti.

Nato je prišlo pismo na svetlo, z avtografičnim podpisom cesarja Karola in polom Černina je bil popoln.

Dočim ni morda odgovoren za pisanje in odpošiljatev pisma, se vendar ne more izogniti odgovornosti za provociranje publikacije tega pisma. On je pričel kontroverzno, on jo je vodil s presenetljivo nemočnostjo, vendar pa je mogla imeti le en konec, kajti on je imel na svoji strani le gole trditve, dočim je imel Clemenceau avtentivne dokumente z avstrijskimi podpisi.

Jasno je bilo skoro od pričetka, da bo moral Černin oditi. Nemčija bi ne mogla izhajati z zaveznikom, kojega zunanji minister je delal napake, ki so spravile v divjo jezo nemško časopisje ter napolnile duha nemških voditeljev s strahom glede tega, kar bo mogoče še v nadaljnjem prišlo.

Njegova resignacija olajša začasno obstoječo napačnost, a veliko ogorčenja in nezaupanja bo ostalo. Avstrijski cesar je pokazal, kaj misli o vojni z izjavo, da se mu

ne more naprtiti odgovornost zanj. Potom svoje ponudbe obširnih koncesij na naslov Srbije in potom zelo omejenih zahtev, ki bi jih stavil temu kraljestvu kot pogoj miru, — zelo omejenih, če se jih primerja z zahtevami Avstrije dne 23. julija 1914, — je pojasnil, da je po njegovi mnenju vojna — neupravičena in na enako jasen način, da je nemški cesar Viljem oni mož, ki je odgovoren za uničenje obeh cesarstev in za masakriranje milijonov mož, katere se je žrtvovalo blaznim ambicijam nemške vojne stranke.

On je v nadaljnjem tudi obljubil podpirati Francijo v njenih naporih, da dobi nazaj Alzacijo in Lotarinško, v kar bi Berlin nikdar ne pristal, razen v slučaju skrajnega poraza.

Ta cela serija dogodkov in razkritij bo napravila Nemčijo še bolj kot kedaj nezaupno glede svoje zaveznice. Povečala bo bremena in ponižanja Avstrije. Zanj torej ni sedaj nobene varnosti več kot v suženjskem podvrženju pod voljo njenega nemškega mojstra, v predaji svoje suverene kontrole nastopa, kar tvori pogoj popolne odvisnosti.

Dopisi

Springfield, Ill.

Čital sem in čitam še list G. N., ki je še tisti kakor je bil in še boljši ter bolj naroden, a dopisi so nekam drugačni. Zdj se vse peča, vse kuha. Ali bi ne bilo lepše čtivo, boljši pouk in koristno za nas Slovence, ko bi se potoma listov pogovorili, kako je v tem ali onem kraju, ali naselbini? Ne samo, kako se koplje premog ali železo topi, kar je najtežje. Morebiti več tudi kaj povedati, kaka zemlja je v okolici, kako narodi napredujejo, ali vsaj dobro obstanejo. To bi bilo za marsikatero Slovence koristno.

Tudi jaz sem pred leti kopal premog, potem sem se pridružil farmerjem. Ker se je splačalo, da sem prodal in zopet se skrivam, čeravno ne vsako jutro, temu ljubemu spomladanskemu soncu in neprodorne podzemne temine in to je zelo mučno za človeka, kateri ljubi prostost narave in človeško svobodo. In ravno zato, ker se hočem kmalu zopet pridružiti farmerjem, čitam in gledam dopise, kjer se bo kak slovenski farmer zglasil in kaj očital tamkajšnje razmere. Pa le malo, ali skoro nič jih ni videti. Kolikor pa jih je, pa spodbujajo. Jaz pa samo toliko povem, dokler sem imel svoje groše na zemlji naložene, mi je zemlja dajala obresti, da se je cela moja družina živela. Zdj pa denarnih obresti skoro ne morem v račun jemati, ampak se moram le zanašati na svoje roke in na nobene druge. Na farmi pa, če sem bil jaz odsoten po opravkih, se je vendar doma delalo; in ko bi me sploh ne bilo, bi si tudi sami naredili življenje. Ali si pa morejo tukaj na premoči?

Pozdrav vsem zavednim rojakom. Živeli slovenski farmerji! Naročnik.

Unionville, Mich.

Redkokdaj je videti kak dopis iz te naše male naselbine. Louis Bregar je šel na Veliko nedeljo pod zvezdasto zastavo. Z delom se ne morem dosti pohvaliti, ker je premogovnik poln vode, vsled česar smo se pričeli v druge kraje preseljevati. Jaz sem šel v Eskdale, W. Va.; tam je po 42 tona, kar je preslaba plača. Od tam sem šel v Roseville, Ohio. Od tukaj nimam kaj novega poročati, ker sem šel malo časa tukaj.

Naročnik.

(Prihodnjič pišite s črnolom!)

Oriska, N. Dak.

Poročati hočem, kako se imamo v North Dakoti. Vse bi bilo dobro, samo malo suho je. Letos bomo kmalu obdelali polje, ker je bila pomlad zelo zgodaj. Letos smo začeli delati že 25. marca, kar ni vsako leto. Delavev je malo, zato pa vsakdo gleda, da prej seje.

Na farmi skoro ne vemo, da je Amerika tudi v vojni. Farmer ne bo nikdar stradal, zato pa rojaki, le na farme! V North Dakoti se zemljišče lahko dobi. Zemlja je dobra in rodovitna. Večinoma pridelujemo žito, nekateri se pa tudi pečajo z živinorejo.

Ako kateri rojak misli iti na farme, naj se obrne na mene in mi dam vsa pojasnila. Nisem agent, ne prekupec, temveč samo farmer. Pozdrav!

Roy Pivek,

Box 10, Oriska, N. Dak.

Standardville, Utah.

Pred kratkim je bilo poročano v Glasu Naroda, da se tu dela samo štiri dni na teden. Naj bo tem potom povedano, da se zdaj dela

vsak dan in družba zagotavlja, da se bo tudi v premočniku zdaj delalo vsak dan. Pozdrav!

Poročevalec.

S pota.

Dobil sem pismeno obvestilo, da je tam (kje?) po parlamentarnem boleanju 20. marca umrl rojak Josip Urbančič, star 47 let. Doma je bil iz Planine pri Rakeku. Baje na Blokah pri Cerklju zapuša ženo in tri sine ter eno hčer. Dva sina sta, ako še živa, na laški fronti. Pokojnik je bil član društva sv. Jurija št. 111 JSKJ. Večkrat sem ga obiskal v bolnici v Leadville, Colo. Ko sem bil pred nekaj meseci pri njem, se mi je milo storilo, ko sem ga slišal vzdihovati, da bi laglje umrl, ako bi kaj zvedel o svoji družini. Prvič je prišel v Ameriko leta 1897 in je največ delal v rudotoplilnicah v Pueblo, Colo., kjer si je nakopal kal bolezn, takomnenovane rudarske bolezni, za katero boleha še nekaj drugih rojakov. 12. januarja je shranil pri meni nekaj ur in druge zlatnine. Napisala sva tudi poslovno pismo, katero bom poslal njegovi družini, oziroma ženi na Bloke, kjer zdaj baje stanuje. Pokojni je bil obče priljubljen med tukajšnjimi rojaki. Bodi mu lahka tuja zemlja!

Pred nekaj dnevi sem obiskal v državi Wyoming nekega pečlarja, ki mi je pokazal cele kope pisem slovenskih deklet, ker je v Gl. Nar. oglašil, da se želi seznaniti s Slovence v svrhu ženitve. Po stenah pa je nabil slike svojih nevest. Tu sem videl vsakojake obraze ženskega spola; izgledalo je kot laška razstava ženskih lepotic. To kaže, da naše pečlarice niso kaj posebno hude na pečlarje, dasiravno kažejo svojo jezo v svojih dopisih.

Tukaj je bil nekdanji močan pečlarski klub, ki se je za zaradi zakonodelnosti nekaterih članov tako skrčil, da sta ostala samo še tajnik in blagajnik s svoto \$26. Dogovorili so se z nekaterimi bivšimi pečlarji, da se bo priredila pečlarska zabava, pri kateri se bo ta znesek porabil za veselje.

Na zahtevo nekaterih rojakov v Winterquarters, Utah, moram popraviti svoje zadnje poročilo, ko sem trdil, da se tam nahajajo 4 pečlarji; resnici na ljubo pa moram zdaj omeniti, da sta dva pečlarja tajno zaročena, dva pa v kratkem odpotujeta. (Tu se vidi, da imajo pečlarji povsod smolo.) Tudi ni samo 8 družin, temveč so jih zadnje čase našli 20.

Poročevalec.

Rojaki naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdravniški drinavi.

Slovenski javnosti v Ameriki v razsodbo

Slavna K. S. K. Jednota, Joliet, Ill., takozvana mati in zaščitnica svojih otrok — podrejenih družtev — nas je z globoko premišljenim sklepom z dne 1. marca t. l. za nedoločen čas suspendirala.

Zakaj?

Zato, ker nismo vzeli v naše društvo patra Benigen Snoja, četudi nam je bilo to od zadnje konvencije K. S. K. Jednote v Evelethu, Minn., in od glavnega odbora ukazano. Kandidat frančiškan Snoj je bil, ko je bil predlagan, s 15. glasi proti 2. odklonjen. Glasovalo se je na podlagi odredbe konvencije drugič — bil je z 18. glasi proti 2. odklonjen; glasovalo se je na podlagi odredbe

Bevo
A BEVERAGE**Pozor!!**

BEVO, naša nova neopojna pijača, je velik in popoln uspeh. Kdorkoli jo pije, hvali njen okus, okrepljeno kakovost in zdravilno moč.

Zdaj, ko je BEVO že poznan, pa smo našli, da nekateri "pol-piva" in druge posnetke prodajajo v takih steklenicah kot se nahaja BEVO. Namen je jasen; zato

Glejte!

za znamenja, ki vas obvarujejo proti tem posnetim izdelkom. Pustite BEVO steklenice odpreti pred svojimi očmi; potem

POGLEJTE PEČAT

in zamašek, na katerem je risica in BEVO znamenje.

Poslušajte!

BEVO je popolnoma čista pijača v steriliziranih steklenicah, ki so dobro zamašene in pasteurizirane. Glejte, da dobite pravi BEVO okus, zdravi BEVO, čisti BEVO; zahtevajte pravega.

BEVO dobite v hotelih, kavarnah, restavracijah, grocerijah, lekarnah, prodajalnah neopojnih pijač, v jedilnih vozovih, parnikih, kantinah, vojaških domih, v mornarici in drugih krajih, kjer prodajajo krepilne pijače. Vaš grocer vam more postreči z zabojem BEVO se prodaja samo v steklenicah in se polni samo pri

ANHEUSER-BUSCH
ST. LOUIS.

BEVO — je celoletna neopojna pijača.

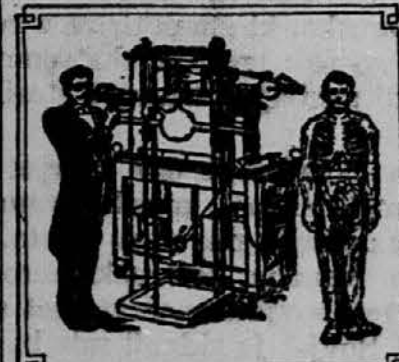
— Prvi: — Ali boste imeli letos vrt?

Drugi: — Ne, nisem jaz na vrsti, da napravim vrt. Letos bom imel kokoši ter pustil soseda napraviti vrt.

Neki japonski mornariški častnik je izumil kemičen proces za vodno utrjevanje nekega domačega papirja, katerega se lahko uporablja v številne svrhe, pri katerih se je rabilo sedaj tkanine ali pa usnje.

Dr. B. F. MULLIN
Zdravnik—specijalist za Slovence.
411-4th Ave., Pittsburgh, Pa.

(nasproti pošte, 4. postopke od Smithfield St.)

Najstarejši specijalist v Pittsburghu, ki deluje že 38 let kot zdravnik. Ozdravil je dosedaj na tisoče in tisoče oseb, pa tako more tudi vas. Rabi najboljšo zdravila iz Evrope, Amerike in ostalih delov sveta. Zdravi vse bolezni moških in ženskih uspešno in hitro. Električni pregled s X-škari, s katerimi vidi vaše telo kot na dlanu. Prilite k temu staremu izkušnemu zdravniku — on vas bo gotovo ozdravil NIZKE CENE, ZDRAVSTVENA PREISKAVA ZASTONJ.

GOVORI SE SLOVENSKO. Uradne ure so: od 9. zjutraj do 5. zvečer. Ob nedeljah samo od 10. do 2. ure popoldne. Pri meni se zdravi veliko število Slovencev in Slovenk. Ozdravim vsako bolezen, ki jo prevzamem za zdravit. Imam veliko iskustvo v zdravljenju moških tajnih bolezni.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT**Rojaki!**

Kupujte vojno-varčevalne znamke! Nikjer na svetu ne morete boljše, bolj varno in bolj obrestonosno naložiti svojega denarja kot v tem vladnem podjetju. Če ste slučajno v denarni zadregi, lahko vojno-varčevalno znamko vsak hip izmenjate. S kupovanjem teh znamk pomagajte sebi, pomagajte vladi Združenih držav ter vsem zatiranim narodom k prostosti.

Vojno varčevalna znamka stane za mesec april \$1.15. Leta 1923 bo vredna \$5.00. Kupite jih lahko na vsaki pošti ter pri glavnih in podrejenih agentih.

Če se vam zdi bolj primerno, pa lahko tudi nam pišete, in mi Vam jih bomo preskrbeli.

UREDNIŠTVO "GLAS NARODA".

Rusija od znotraj

MILIJONI RUSKIH KMETOV SO ŠELE S POVRATKOM VOJAKOV NA NJIH DOMOVE IZVEDELI NEKAJ O ZUNANJEM SVETU. — POVESTI O TELEFONU IN TELEGRAFU SO VZBUJILE RADOVEDNOST, KI SE BO RAZVILA V ŽELJO PO IZOBRAZBI.

RUSKI NAROD VSEH SLOJEV JE KOT OBSEDEN ZA PARADE POTEM KO JE BILA REVOLUCIJA USPEŠNA. — OBENEM MORAJO PRI VSEH PARADAH GLEDALCI SNETI SVOJE KLOBUKE. — POMANJKANJE KRUHA KO NEPOSREDNI VZROK ZA STRMOGLAVLJENJE CARJA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Po mnenju inteligentnih Rusov je bilo premeščenje velikega kneza Nikolaja od vrhovnega armadnega poveljstva na neznatno mesto v Kavkazu pripisovati nemškemu uplivu v ministrstvo.

Veliki knez je bil skrajno popularen pri navadnih vojaki. To je v Rusiji nekaj nenavadnega. Njegovo popularnost je bilo v veliki meri pripisovati njegovim simpatijam do navadnega naroda. Veliki knez ni demokrat ter nikdar ne bo, vendar pa je vojeval bitko navadnega vojaka ter je storil vse, kar je mogel, da napravi breme slednjega manj težko. Nakopal si je opozicijo, če ne sovraštvo številnih častnikov in večine uradništva, ker je zahteval lepo postopanje z ljudmi ter konec razširnega grafta, ki se je dotikal vsake stvari v armadi, od največjega topa in največjega izstrelka pa do zadnjega gumba na obleki vojaka.

Ves zločin, vso podlost in ves uničujoči učinek, ki sledi graftu, ni bilo nikjer tako natančno opaziti kot ravno v armadi.

Graft je oropal rusko armado mnogo njene sile ter povzročil izgubo na stotine tisočev življenj ter imel za posledico bedo brez konca.

Ena najgrših strani zgodovine bi bila ona, ki bi pripovedovala podrobno o nizkotnem delu človeških jastrebov, ki so se debelili s krvjo, mukami in bedami sinov Rusije v tej vojni.

Noben ruski voditelj ni užival takega zaupanja ruskega vojaka kot ravno veliki knez Nikolaj. Govorilo se je, da so vojaki brez primerne opreme, da celo brez čevljev z veseljem sledili njemu. Tako visoko je bilo občudovanje njega in tako globoko zaupanje vanj.

Bil pa je vojak. Zahteval je poslušnost ter neupogljivo izvedenje povelj. Lahko je oprostil ignorančnemu vojaku, a častniku nikdar.

Nekatere stvari, katere je storil, da pokaže svoje zaničevanje do nevednih častnikov, so skoro nevrjetne. Pripovedovalo se je posameznosti, kako je klical častnika za častnikom v glavni stan, jim trgal epolete z ramen ter jih v gotovih prilikah celo oklofotal, predno jih je spodil, onečaste.

Razpad ruskih armad je kazal številne kaj čudne slike. Ena prvih povelj, izdanih po strmoglavljenju vlade in nastopu naroda, je bila izjava, da so častniki in vojaki enaki. Odpravilo se je tudi smrtno kazni. Vojaki so si razlagali to povelje tako, da so prosti vsake discipline. Celotno pozdravljanje niso smatrali za potrebno.

Na stotine tisočev vojakov je zapustilo zakope. Nemška propaganda je bila na delu. V Rusiji je sploh vedno na delu. Bila je vedno na delu, vsaj kolikor se spominjam jaz. Zavezniki pa se niso zavedali obsega in moči te propagande.

Poročilo, ki so ga Nemci najbolj ustrajno in najbolj zavratno širili, je bilo, da se bo vse zemljo razdelilo med narod; da se bo navadni narod končno polastil vseh dobrih stvari na svetu; da se bil za milenij i da se bo vsa zemlja in lastnino porazdelila na enak način med vse ljudi.

Nekateri ljudje, ki niso bili doma od pričetka vojne naprej, so odšli domov, da dobijo svoj delež proste zemlje, še predno bi bilo razdeljevanje končano. Drugi, na katere najbrž ni napravila toliko velika učinka ta vizija glede razdelitve zemlje, so bili izmučeni ter zelo siti vojne. Želeli so si miru ter nekaj za izpremembo. Vsled tega so odšli tudi oni.

Na en ali drugi način so trume teh vojakov prišle v mesta kot Kijev in Odesa. Na vsakega, ki jih je videl, so napravili poseben utis.

Odesa leži na visoki planoti, stoječi nad Črnim morjem. To je krasno mesto. Tupatam je najti lepe vile ter številne parke, ki nudijo zelo zanimive razglede.

Od zgodnjega jutra pa do poznega popoldneja je bilo videti vojake v gruči na vseh oddaljenih točkah v parkih, nedežnih razgled na krasno morje, — kajti Črno morje je v resnici krasno. — Ti vojaki so se ozirali na slikovite ladje, velike in majhne, v pristanišču in zunaj na morju.

Številni teh vojakov niso še nikdar prej videli ladje, niti velike niti majhne. Mnogi so se videli majhne čolne na rekah ali jezerih, a še nikdar oceanjskih parnikov takega obsega.

Črno morje jih je fasciniralo, hipnotiziralo. Dan za dnem so polnili parke, polegali v travo, ko so zrlj na ta, zanje čudovit prizor.

Ali morete obseči vse to? Le pomislite na te izmučene kmečke dečke in moške, ki so si mirili telesa in živeli v gorkem solunem svitu ob obali morja. To je bil zanje kos nebes po vseh letih pekla v vojni.

Dočim so se nahajali v Odesi, so prebivali v barakah. Nikdar niso bili videti siti sprehodov. Vsaka zanimiva točka je imela zanje privlačno moč. Nahajali so se v deželi čudežev.

Ko so tako potekali tedni, jim je postalo jasno, da morajo naprej. Spoznali so, da je to le postaja na cesti čudovitih prikazni, na katero so stopili. Sklenili so oditi naprej.

Mogoče pojdejo v Kijev ali Moskvo. Kaj jih briga to? Treba jim je iti na postajo. Sedaj, ko je avtokracija mrtva ter vlada narod, ima vojak pravo vojnjo na železnici.

Vsled tega so odšli na postaje. Če niso mogli odbiti sedežev v vozovih ter je vreme dovoljevalo, so sedli na strehe in bili prav tako srečni.

Rusi so res čuden narod.

Ne smete pa niti za trenutek misliti, da ne bodo koristne izkušnje teh vojakov, odpuščenih iz armade vsled uničenja avtokracije in potujočih preko dežele nalik deci.

Velika masa Rusov ne zna niti čitati, niti pisati. Ceni se, da je 85 odstotkov kmetov nepismenih. Več je semen znanosti v skušnjah teh vojakov, potujočih proti domu iz zakopov kot pa bi ga prodrlo v temna življenja ruskih kmetov v celotnem stoletju starega režima.

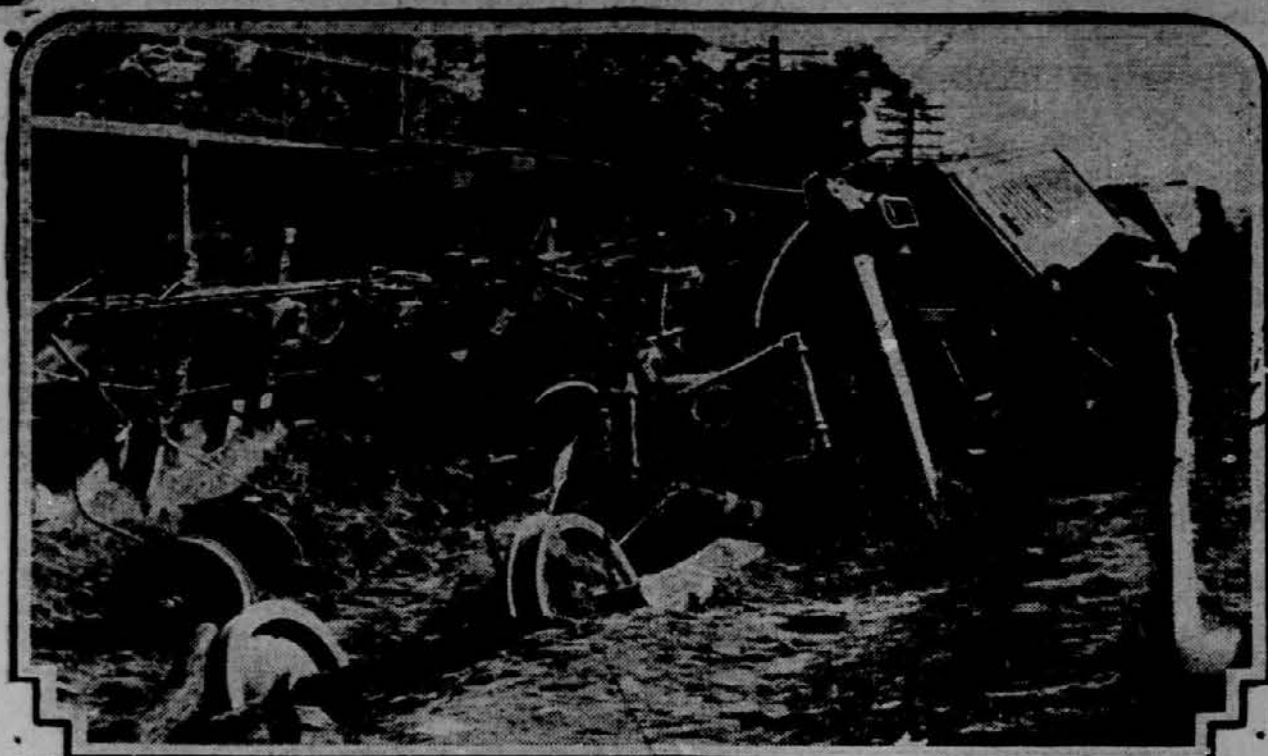
Ti vojaki so se seznanili z realnostmi, ki so bile prej le sanje. Videli so železnice — kajti razumeti je treba, da je bila pretežni večini ruskih kmetov železnica pred vojno nekaj bajnega.

Videli so moža govoriti v čudno pripravo ter spoznali, da se je njegov glas poneslo po tanki žici na milje in milje proč in da se ga je v tej razdalji čulo prav tako razločno kot če bi se poslušalec nahajal v isti sobi z govornikom.

Povedalo se jim je tudi o pisani besedi, katero se ponese po žici na velikanske razdalje.

Povedalo se jim je — in to bi komaj vrjeli, če bi ne videli prej še drugih čudes — da se besede, govorjene in pisane, lahko pošlje skozi zrak na stotine in tisoče milj daleč in da se jih bo kmalu posla lo krog celega sveta.

Izvedeli so nekaj o strojih in njih moči. Celi njihov pogled na živ-

SCENE OF FATAL WRECK. TWO CARS (ON LEFT) ARE SHOWN TURNED OVER AND RESTING ON THEIR SIDES. PHOTO BY M. HENRY, N.Y. HERALD STAFF PHOTOGRAPHER

POZORIŠČE ŽELEZNIŠKE NESREČE V LONG ISLANDU.

ljčenje se je izpremenil. Njih oči so sedaj odprte, ali vsaj delno odprte.

Ti velikanski otroci Rusije bodo šli nazaj v svoje vasi ter se varčali kot različni od onih, ki so bili, ko so zapustili domove. Težke, nerodne stvari kmečkega življenja jih ne bodo zadovoljile. Sedaj vedo nekaj o civilizaciji, ki se nahaja zunaj in od katere se je kmete tako dolgo izključevalo.

Kakor hitro se seme hrepenenja po vzgoji ukorenini, ne pozna človek nobenega zadovoljstva, dokler ne leži široko polje znanja pred njim.

Luč Rusije pa sveti skozi temo revolucijskih dni.

V tej armadi, ki je pričela potovati nazaj preko dežele, ustavlja se tuptatam, so možje iz Sibirije, iz Kavkaza, z divjih gora in iz vseh dolžin in širin obširnega ruskega cesarstva. Oni kot masa imajo le medel pojem o tem, zakaj divja ta vojna. Oni nimajo pri njej nikakega globljega interesa. Borili so se dva ali tri leta, ker se jih je prisilili storiti to.

Sedaj pa niso več prisiljeni. Sedaj, ko so enkrat svoji lastni močstri, nočejo tega še nadalje vršiti. Sibirce bi bil voljan boriti se proti Nemčiji, če bi Nemci pregazili Sibirijo ter ogrožali domove Sibirjanov. Oni iz Kavkaza čutijo, da je njih briga zelo oddaljena, dokler Nemci ne ogrožajo onega dela cesarstva.

Gorjan iz Urala pa misli le na gore svoje domovine. Ti ljudje se nočejo boriti za Poljsko ali Besarabijo, kajti Poljska in Besarabija ne predstavljata zanje ničesar drugega kot dve imeni.

Takih mož iz Sibirije, Kavkaza in Urala pa je zelo, zelo mnogo. Čustva, ki so jih nadvajala, pa niso bila čustva vseh. Bili so to mo-žje, ki so mislili le na svoje domove. Bili so proč tri leta ali skoraj tri leta. V vsem tem času niso ničesar slišali o domu. Niso vedeli, če žena, mati ali otroci še živijo ali če so mrtvi. Skozi tri leta je bila njih družina izbrisana iz njih misli. Na Ruskem je poštna zveza ponavadi počasna in negotova. Sorazmerno malo oseb v poljedelskih okrajih zna pisati. Tudi v slučaju, da bi se pisna pisalo, bi bila vrjetnost dostavljaja zelo majhna radi kontuzije, ki je vladala skozi celo vojno pri vsem, kar je bilo vladnega.

Vlada ni ničesar odredila za družine vojakov, katere se je nadomda vplekalo pod zastave. Na tisoče ljudi, ki so zapustili zakope ter se razšli nalik valu po celi Rusiji, na poti proti domu, ni vedelo, če njih ljubljene še živijo ali če so mrtvi ali na kak način so živeli v vojni dobi.

Omenil sem že dobre odnose med Rusi ter avstrijskimi vojnimi jettniki. Videl sem avstrijske jettnike korakati v paradah delaveev v Odesi siran ob strani z ruskimi delavci. Avstrijski jettniki imajo tudi svojega delegata v Sovjetu delaveev.

Bilo je le malo nemških jettnikov, ki so delali v Odesi, vendar pa niso imeli Rusi do njih takega zaupanja kot do Avstrijecev. Stališče Rusov je bilo, da ni imela Rusija nikakega povoda za vojno proti Avstriji.

Kako popolnoma so se polastili delavei kontrole v Odesi, je razvidno iz naslednjega dogodka:

— Podružna naprava neke ameriške družbe je imela avtomobil, katerega se je rabilo, da se vozi odjemalec iz urada v skladišče in nazaj.

Nekega dne so imeli delavei parado. Mislili so, da potrebujejo pri tem tudi avtomobil. Šli so k skladišču ameriške družbe ter vzeli avtomobil. Naslednjega dne je šel upravitelj k vojaškemu gubernatorju v Odesi, da dobi voz nazaj. Gubernator ni vedel, katero metodo naj uporabi, nakar je vprašal Amerikanec, če manjka gubernatorju potrebne avtoritete.

Amerikanec in gubernator sta stala na prostoru, ki se je odpiral na dvorišče, na katerem se je sestajal kongres vojakov in delaveev, s pripravljenimi bajoneti in topovi.

— Tam, — je rekel gubernator ter pokazal na skupino, — počiva sedaj avtoriteta.

Vojaki in delavei pa so se hudomušno smejali.

Ali ste kedaj čuli rusko narodno himno? Godba dela zelo močnen utis, kadar se prednaša himno po dobrem orkestru. Neposredno po revoluciji pa je Rusija opustila to himno. Opustila je tudi rusko zastavo. Mesto tega pa je sprejela marselejoz in rdečo zastavo.

Petrograd je postal kaj čudno mesto. Skozi dva meseca ni minul noben dan brez parad. Reklo se mi je, da je bilo tako tudi po vseh mestih in vseh po celi Rusiji. Vojaki in delavei o paradirali. Tako so delali tudi služabniki. Tako je delal tudi vsak drugi, katerega se je lotila korakača mrzlota.

V Odesi je sedel ameriški konzul v neki kavarni ter se pogovarjal z nekim gospodom, ko je šla mimo taka parada. Bil je tako zapljen v razpravo, da je pozabil vzeti klobuk z glave. Takoj je prišel vojak na mesto, kjer je sedel konzul ter snel slednjemu klobuk z glave.

Pred vsemi lekarnami prav posebno in tudi pred številnimi trgovinami se je imelo ponavadi carske znake poleg rednih trgovskih znakov. Skozi več tednov po pričetku revolucije so se dolgi sprevodi, katerih se je vdeleževalo po tisoče mož, posvečali edinole nalogi odstranjenja teh znakov carske oblasti. Ljudje so korakali in peli ter godbe so igrale. V sprevodih je bilo številno motornih vozov, posebno Packardov, katere se je bilo odposlalo za uporabo pri ruski armadi in celo tedaj se jih je nujno potrebovalo na fronti. Vse to pa je bilo brez pomena. Sprevovalniki so hoteli imeti avtomobile in tako so se poslužili teh motornih vozov. Paradniki so imeli tudi lestvice. Parada se je ustavila pred kakim zavodom in godba je zasvirala dva ali tri komade. Nato so s številnimi ceremonijami prislonili paradniki lestvico k zidu ter odstranili carske znake z napisov.

Ponavadi so bili ti znaki iz lesa, šest do osem inčev v kvadratu.

„Turški“ tobak iz Japonske.

Pomanjkanje svetovne dobave tobaka za „turške“ cigarete je povzročilo, da so se ameriški izdelovalci obrnili na Japonsko za material, katerega naj bi se mešalo pri izdelovanju turških ali egiptovskih cigaret cenejših vrst. Japonski tobak je milejši in svetlejši barve kot pa turški ali pa oni iz Virginije.

Posamezni listi so zelo tanki, kar je pripisovati najbrž zelo vlažnemu ponebju Japonske. Tobak se lahko prideluje v vseh delih Japonske, razven v severoiztočnem delu dežele.

V pričetku vsakega fiskalnega leta oceni cesarski japonski urad za monopole množino tobaka, ki se ga bo potrebovalo za domačo in inozemsko uporabo tekom bodočega leta in nato se potom krajevnih uradov določi posameznim fermerjem in sadilem množino tobaka, katerega naj pridelajo.

Turški, macedonski in viržinski

Iz teh znakov so napravili nato paradniki gromade, godba je igrala in množica je pela marsejezo. Prva stvar v jutru, katero je bilo čuti, je bila marsejeza in bila je tudi zadnja stvar zvečer. Če ste šli v gledališče, ste jo čuli igrati najmanj osemkrat in postali ste trudni od stanja, dočim se jo je igralo.

Pred revolucijo je bilo zapovedano delodajalcem in trgovcem imeti v svojem prostoru sliko carja poleg ikona. Ob številnih praznikih pa so tudi imeli mnogi priprano luč pred sliko. Te znake lojalnosti in vere ste lahko videli povsod.

Po izbruhu revolucije so uslužbeni v nekem zavodu prosili za dovoljenje, da smejo sneti sliko carja ter jo sežgati.

Delodajalec se je smejal prebrisano ter vprašal svoje ljudi, če niso mogoče malo prenehati.

Delavei so se par trenutkov pomišljali. Nato pa je eden njih rekel: — Vzeli bomo sliko ter jo spravili v skladišče, kjer bo pri roki, če bi jo zopet potrebovali.

In to so tudi storili.

Ena stvar, ki je najbolj značilna v zvezi z revolucijo, je ta, da je ruski narod skozi njen celi potek, v množici demonstracij, pri katerih je bil zaposlen, kazal vsega duha in srečo kot je prej ni bilo nikdar opaziti pri sličnih slovesnostih. Rus je po svoji naravi nagnjen k otožnosti. Revolucija pa ga je potegnila iz otožnosti, vsaj začasno.

Dogodek je sledil dogodku tako hitro v tej revoluciji, da dvomim, da bi povprečni človek mogel slediti teku stvari ter posameznim fazam te kalejdoskopične drame presnovanja enega naroda.

V prvi vrsti naj pojasnimo eno točko. Ta je: — Naj se še tako daleč zasleduje truble carske dinastije, neposredni vzrok te revolucije je bil pomanjkanje hrane.

Če bi posvetila carska vlada več pozornosti razdelitvi kruha, — ali boljše pšenice, — potem bi mogoče, če ne najbrž, ne bilo nobene revolucije.

Nadaljna stvar. Vsak razvoj v revoluciji je prišel počasi in naravno, dasiravno ne nepričakovano.

Posezimo nazaj ter zasledujemo stvar iz početka.

V Petrogradu, Moskvi in v drugih mestih so bile pekarne zaprte, ker niso mogli peki dobiti nobenega žita. Brez hrane pa delavei ni hotel delati in kot je že navada v Rusiji, so vzpizorili delavei demonstracijo s parado po cestah. Štiri ali pet dni so korakali gorindol po Nevskem prospektu. Nikakih nasilnosti ni bilo, nikakih no mirov. Ljudje so zahtevali, naj se odpre pekarne in naj dobe ljudje kruha. Kakor hitro bi se dalo kruha njim in njih družinam, bi se vrnili na delo.

V onem času se je več kot domnevalo, da to pomanjkanje hrane ni bilo postavno. Narod je vedel, da je žita v izobilici v Ukrajini in v Sibiriji. Vedel je tudi, da bi ne bilo nikake lakote po Rusiji, če bi se to žito razdelilo. Čutil je, da je transportacijska paraliza odrezala to hrano in da je pretečo lakoto pripisovati nemškim uplivom v ministrstvu.

Razumite v polni meri, da niso imeli močje, ki so korakali po Nevskem prospektu v onih dneh, nobene ideje ali načrta za strmoglavljenje vlade. Mislili so le na svojo lakoto, na trpljenja žen in otrok.

Nevarno je za vlado ignorirati lačen narod.

Bili so delavci, natakariji, dijaki in slični v parad in čim bolj so korakali, tembolj veličasten je postajal prizor.

Liberalni element v Dumi, ki sta ga vodila Miljukov in Rodzianko, se je ojunčel ter postal bolj agresiven. Bilo je tedaj, ko je imel Miljukov svoj slaven govor v Dumi, v katerem je javno obdolžil Stuermerja, Suhomlinova in druge, da delajo v interesu Nemčije za uničenje Rusije. V svojem govoru je podal Miljukov veliko detajliranih informacij, katere je mogel dobiti le iz zunanjih virov. V dobro poučenih krogih se je splošno domnevalo, da je dal te informacije na razpolago Sir George Buehanan, angleški poslanik na dvoru carja.

Vlada je vzpizorila poskus aretirati Miljukova potem ko je izustil te obdolžitve. Pri tem ni bila uspešna. Skozi tri dni se je skrival te je baje stanoval v angleškem poslanštvu.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA

5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA

27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSEPH PRIJATEL, 5232 Wash. Street, Denver, Colorado.
Podpredsednik: ANTON VODIŠEK, 424 Park Street, Pueblo, Colorado.
I. tajnik: FRANK SKRABEC, R. F. D., Box 17, Stock Yard Station, Denver, Colorado.
II. tajnik obnem zapisnikar: J. CANJAR, 4422 Grant St., Denver, Colo.
Blagajnik: JOE VIDETICH, 4485 Logan Street, Denver, Colo.
Zaupnik: JOHN PREDOVIČ, 4837 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

1. nadzornik: JOHN GERM, 316 Palm Street, Pueblo, Colorado.
2. nadzornik: FRANK HENIGSMAN, 1230 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
3. nadzornik: MIHALJ KAPŠCH, 509 N. Spruce, Colo. Springs.

FOTOTNI ODBOR:

1. porotnik: PETER MEDOŠ, Route 8, Box 166, Pittsburgh, Kansas.
2. porotnik: JOHN HOČEVAR, 514 West Chestnut St., Leadville, Colo.
3. porotnik: JOHN JAKŠA, Box 272, Louisville, Colorado.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKET, 4487 Washington St., Denver, Colo.

URADNO GLASILO:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepirne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

tobak se je uspešno sadilo na Japonskem in v Koreji. Turški tobak, ki zraste na Japonskem, ima aromo ter tudi vse druge dobre strani tobaka, ki je zrastel v Turčiji ali Macedoniji.

NOVOSTI IZ ZNANOSTI.

Angleški avijatikali so iznašli, da je mogoče uporabiti magnetične kompase s tem, da se jih položi na blazinice iz konjske žime, ki deluje na nasproti vibraciji aeroplavov.

Nekatere najfinejših preprog na svetu se izdeluje na Bolgarskem, kjer pomaga vlada tej industriji s tem, da vzdržuje tehnično šolo za izobrazbo izurjenih tkalcev.

Ker se je premogovne sklade na Islandiji razvilo na zadovoljiv način, preiskujejo sedaj znanstveniki sklade, katere se je zasledilo na Bear Islands, med Špiebergi ter Norveško.

Šoferji za srbsko armado.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Severance A. Millikin, naborni agent v glavnem stanu Lake Division Rdečega križa, 1034 Garfield Bldg., Cleveland, Ohio, je danes rekel, da Rdeči križ za tuji transport v Srbiji potrebuje gotovo število šoferjev in mehanikov.

Prednost imajo oni, ki so v starosti izven vojaške službe, dasiravno se sprejemajo tudi taki, ki telesno niso sposobni za vojaško službo, pa so še vedno sposobni opravljati važno delo za Rdeči križ. Vsi prosilci pa morajo predložiti brezdvomne dokaze sposobnosti in lojalnosti.

Mesečna plača znaša \$36 na mesec; sprejetim prosilec se da tudi obleka, hrana in prevoz.

„Prejeli smo več kot 400 prošenj; izbrati moramo 150 do 200 mož“, je rekel Millikin. „Ravno se daj pa delamo na to, da bi dobili večje število Srbov, Hrvatov in Slovencev za aktivno službo na solunski fronti.“

NAZNANILO.

Čenjenim rojakom v Pittsburghu. Pa, in okolici naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za „Glas Naroda“ in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. Upati je, da mu bodo rojaki v vseh ozirih pomagali, posebno že, kog ima pokvarjeno levo oko.

IMAMO V ZALOGI!

še nekaj importiranih pristnih **BERGAMO!** brusilnih kamnov 40c. komad

s poštino vred.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

PUNČIKA

MESTNA SLIKA.

Poljski spisal: STANIS LAV GRUDZIŃSKI.

I.

Zibelko moje junakinje so po-
zdravljala najveselejša predkna-
menja. Na ulici pred spalnico je
igral kolednik veseli "valček", v
sosednji hiši se je razlegal ognje-
viti "galop" in na dvorišču je iz-
vrševala opica v rdečem klobuku
visevala opica v rdečem klobuku
in zelenem fraku — v pričo šte-
vilnega občinstva, kuharice, otrok
in drvarjev, ki so žagali drva —
nenavadno ljubko nekaj svoj na-
rodni ples iz afrikanških gozdov.
V gosposki hiši Dolinčevih, ka-
terih družina je štela že prej štiri
otroke in se je zdaj pomnožila še
za eno hčerko, je bila tudi sploš-
na zadovoljnost, dasi iz različnih
vzrokov. Gospa je bila sicer že do-
končala štirideseto leto in je imo-
kala že sedemnajstletno hčer, go-
spodično Justino, vendar je po-
zdravljala rada to priložnost, ki
se ji je zdaj ponudila, da bo mo-
gla nastopati kot "mlada mati".
K temu ji je dajalo pravo malo
dete in pa še dobro ohranjena zú-
nanjost. V ostalem pa je bil krst
visoka, svetna gospa, da bi bila
tudi izborna pretveza, da se na-
pravi plesna zabava; in to je bilo
zopet nekaj, kajti gospa Dolinče-
va je bila navdušena za vsako za-
bavo.

Kar se tiče gospoda svetovaleca,
zdelo se mu je, da se je zopet po-
muladil, ko je dočkal še enkrat
pomnoženje svoje družine. To mu
je očitno jako ugajalo. Pohajal je
s prožnimi koraki po sobi, gladil
se po pleši ter zrl nekako pono-
no na ljudi. Bil je to zanj eden
od onih redkih trenutkov, v kate-
rih se mu je zdelo, da je gospod
v svoji hiši. V ostalem pa si je že
naprej predočeval utis, ki ga na-
pravi s to novico zvečer v zabavi-
šču pri svojih običajnih tovariših.

Rojstvo male sestre je osrečilo
tudi njene brate in sestre: petlet-
no Jadvigo, osemletnega Edmun-
da, desetletno Pavlino in najstar-
šo Justino. Jadviga je trdila, da
je to punčika, ki jo je štoklja
prinesla nalašč zanj. Mundo jo
je hotel vzeti na roke, Pavlina pa
je jela delati čipkasto čepico za
malo. Tina ali gospična Ernestina
je bila očarana, ker je bila novo-
rojena tako lepa in tako zelo po-
dobna materi.

"Kako pa ji bo ime?" je vpra-
šalo vako dete po vrsti.
Ime še ni bilo naznačeno; zato
je vzel gospod svetovalec koledar
in skupno z ženo sta določila, ka-
naj se imenuje mala Evalija Kor-
nelija Flora.

"Lala, Lala!" so vzklikali otro-
ci po vrsti; in glej, na ta način je
postala moja junakinja Lala.
(Poljski: lala, lalka = igrača,
K temu ji je dajalo pravo malo
punčika.)

Gospa Dolinčeva je bila preveč
visoka, svetna gospa, da bi bila
sama hranila Lalo. Dali so jo to-
rej v oskrbovanje dojnice in jo
namestili skupno z njo v sobici
pri dvorišču, ki je služila tudi za
oblačilnico za časa plesnih venč-
kov in za skladišče raznovrstne
ropotije, katero je trebalo spravi-
viti gostom izpred oči.

Otrok je prinesel na svet dobro
zdravje; in razvijal se je bujno in
srečno, četudi je bil ločen od ma-
tere. Ko je začel kolednik gosti na
dvorišču, ali pa so doleteli iz so-
bane poskočni glasovi plesa, ki ga
je igrala gospična Ernestina, so se
v zibelki. Včasih je bila tudi doj-
nica prisiljena plesati po sobi, da
bi upokojila otroka, kadar se nje-

govori razdraženi ženci niso hoteli
drugače pomiriti.

II.

Lala je imela že pol leta, ko so
ji začeli napravljati neko slavnost-
no obleko. Otroče oko je po-
stajalo nekako začudeno na onih
tkaninah, čipkah in trakovih, ki
so jih polagali nanjo in spet sne-
mali. To lepoticje je bilo pač ma-
lo spodobno oni zanemarjeni, naj-
večkrat umazani, a včasih tudi
strgani obleki, ki jo je nosila La-
la vsak dan. In enkrat je prišla
z rokama rdeč trak in ga zmašila
mekoliko v usta; tako si je pribori-
rila ta "lišp", kajti zdaj ni bil
več za rabo.

Nekoga dne so oblekli Lalo ta-
ko lepo, da ni bilo lepše "punči-
ke" v nobeni prodajalnici. Ta je
bila njena prva pot v cerkev
(pravijo, da ima gosposka svoje
predprave); in tu se je vedla za
časa krstnega obreda dostojno, —
kot oseba, ki se zaveda društvenih
seg.

Tega dne zvečer se je vršil prvi
nastop naše junakinje na širnem
svetnem pozorišču. Prinesli so jo
v dvorano, kjer je svetilo mnogo-
številno svet, donela vesela godba
in kjer se je bila sešla množica
ličnih oseb, da bi videla zadnje
upanje gospostva Dolinčevih.

Ko so jo bili ogledali dobro,
razlegal se je pohvalni šepet po
dvorani; spoznali so enoglasno,
da je Lala lepa.

To je bilo njeno prvo zmago-
slavje.

No, pa pogledimo še mi, kakšna
je naša junakinja. Kolikor se da
posneti iz črt poluletnega deteta,
bo to verna materina slika. Po-

dolgasto okroglo, safirove oči so
gledale na svet dosti veselo, ali
brezmišelnost, okrogla lica z jami-
cami, nizko čelo, drobna usta, —
glej, v tem je bila podobna mala
punčika stari, ali — da govorimo
vjudneje: hči podobna svoji ma-
teri.

Gospa Dolinčeva je držala ne-
kako ljubko svoje dete na kole-
nih in nežno pritiskala rožna usta
na njeno čelo; v njenih očeh se je
bral izraz materinega ponosa; in
ta je bil tem lepši, ker se ga je
videlo le redko pri njej. Gospe so
jo hvalele ena bolj od druge, go-
spodje pa so ji prerokovali, da bo
kraljica v dvoranih, pa pristav-
ljali laskavo, kako zelo je podob-
na materi.

Lalka je sprejemala vse to do-
sti ravnodušno, kakor stvar, ki ji
je tikala. Samo safirove oči so se
zadrževale z uganjanjem na zlatih
uhanih, naprsnih iglah, zaplesti-
nah in na evetlicah, ki so krasile
gospostvo glave. Ali ko je zabrnela
godba, očivila je mahoma vsa nje-
na postava in jela je otepati z ro-
kami in nogama ter hotela, naj bi
se spustila v navadni ples dojnic-
ca, ki ji je stala ob strani. Ker se
po to ni njemalo z vspešnim za-
bavo, sta morali obe iz dvorane,
navzlic silnemu prosvedovanju od
strani male Lale, ki je menila, da
je uprav sredi plesalcev njeno
pravo mesto.

Dasi je naša junakinja tako od-
ločno pokazala, da je sposobna za
gosposko, svetno življenje, odkaz-
zali so ji vendar in stanovanje ob-
lačilnico — pod nadzorstvom in
v tovaršijo služabnikov. Tak je
bil namreč način izreje v hiši go-
spostva Dolinčevih. Gospa sama
in starše sestre, Tina in Pavlina,
so se pokazale redkokdaj Lali.
Kako pa neki? Saj jim je vzel
preveč časa uživanje svežega du-
ha na Novem svetu in krakov-
skem predmestju, vsakdanje pre-
gledovanje prodajalnicnih oken,
poseti, zvečer pa zopet koncerti in
gledališče; ni ostajalo torej časa,
da bi se bile mogle pečati z otro-
kom, četudi še tako na kratko. S
početka je delala Lali vsaj Jadviga
družbo, ali tudi to je preneha-
lo, ko je začela izvajati šole na

glasoviru, učiti se branja, pisanja
in računstva, a včasih — v nagra-
do za prednost — drugovati ma-
teri in sestram v njih vsakdanjem
defilovanju čez "Novi svet". In
od tedaj se jetako napihuila, da
se ji je zdelo vsaka zabava z Lal-
ko neprimerna in celo razžaljiva.

Se manj se je mogel baviti z njo
gimnazijec Mundo. Le včasih je
privihal sem in podal sestri kak
poklon, na primer "ti bedasta La-
la!" Nato jo je vštípil v dokaz
ljubezni v lice ali kje drugje ter
izginil. Seveda ji s tem ni prav-
ngodil.

Moja junakinja je jela že zgo-
daj kazati odlično naravo, zato so
bodile take šale v njej le nevoljo
in glasen upor. Če so ji rekli "le-
pa Lala, brdka Lala!", se ji je
zdelo, da je v tem znak dobre od-
goje in govorila je včasih z na-
smehom:

"Lala ve, da je lepa in bo imela
bogatega soproga, kočijo, čipke in
zlate uhane."

Seveda se je bila teh besedij na-
učila od drugih. Kakor hitro je je-
la namreč govoriti, zabavale so
se služabnice z njo ter jo učile —
kakor papigo — raznih izrazov.
In čim manj je bil kak tak nava-
den v otroških ustih, tem večje
veselje je bilo to v krogu najpri-
vile učiteljice Latinah. Začele so jo
s posrednimi besedami, nato so
prišle počasi do celih stavkov in
celo pesmi, na primer: "Plesala
je Marijetka", ali: "Primeril se
mi je slučaj." Otrok se je učil na
pamet posebno zlahkoma in kazal
dosti duha. Njegova vprašanja,
zadevajoča predmete, ki so ga ob-
kroževali, so kazala poseben opa-
zovalni razum. Ali žal! največkrat
so ostala brez odgovora, ali pa so
bili ti odgovori nesmiselni.

Utisi, ki jih je vsprejemala po-
legoma vzbujajoča se pamet, so
ostali v tesni zvezi; bili so le na-
daljevanje onega, kar je bila naj-
prej opazila. Oči in ušesa so si
čevale spočetka slepila, barvne
krpe, poskočnice in smeh; in to-
rej so se zdaj njene otročje misli
sukale le o tem: kako se priprav-
ljajo ljudje na ples, kako se ga
vesele in se ga spominjajo; kako
se popravljajo in predelujejo

razne tkanine: tuli, mousseline, čip-
ke, baržuni itd.

O delu si je predstavljalo dete
dvojno: ono v kuhinji, ki ima na-
men jodi, in ono v oblačilnici, ki
se peča z napravo zabav. Ker sta
pa kuharstvo in šivanje — kakor
znano — priljubljeni zabavi vsaki
deklici, torej se lahko reče, da
Lala ni imela pojma o pravem de-
lu, da jo je okroževal od vseh
stranij duševni vzduh brezmišelnosti
radosti. Kadar je oče pogledal k
njej, ji je povedal, da je lepa in
hopkal jo je na kolnih ter sme-
jal se z njo vred. Mati ji je laipo-
vala igrače, posebno punčiko, na-
pravljen za ples, poljubljala jo,
včasih ji je tudi dovolila, da se je
smela sprhajati po sobah ter si
ogledati z oken dvorane ulično
vrvenje. Za Božič so ji napravili
že večjo punco, ki je odpirala oči
in zapirala ter se presunljivo jek-
nila, če ji je stisnila prsi.

"Pazi, da boš mična in vlnudna
kakor ta punčika!" Glej, kak ide-
jal je predstavljala mati otroku!
Starše sestre so ji govorile le o
zabavah, Jadviga se je bavila včasih
rada z lepo punčiko Lalino čer-
omenjala pri tem njeno lepoto in
obleko. Mundo jo je vprašal na-
vdušno, ali si je že izbrala moža.
Ta izraz ji je prihajal tako pogo-
stoma na otroška ušesa, da je ne-
kdaj prav po otročje prашala:

"Kaj pa je to mož?"
"Mož, gospodična", je rekla
kuharica s povdankom, "to je tak
človek, ki služi denar in kupuje
krila ženi ter jo vozi na ples, da
se more zabavati."

Navzoči sluga in sobarica sta
se pri tem glasno nasmejala.

"Ni res!" je rekel sluga. "Mož
je velika punčika, ki miga z brki,
gladi se po pleši, in kadar ga že-
na dobro stisne, tedaj meče de-
narje iz ust."

In spet so se nasmejali navzoči,
a Lala seveda tudi.

Take vrste so bila pojasnila, ki
so jih dajali radoznali deklici.
Ker pa je največkrat zastoj
vprašala in je včasih bila nagrada
te radovednosti srd ali pa udarci,
zato je prašala Lala vedno redke-
je in vedno bolj ravnodušno gle-
dala okoli sebe; in vzbujajoča se

ČASČENJE
FATHER
MOLLINGER-JA.

Desettisoči so sprejeli njegov in-
vstni sistem naravnega zdrav-
ljenja. Sestavine njegovega
slavnega rastlinskega čaja
so izra pradavnih časov.
Nobeno človeško delo ne more na-
domestiti naravnega proiz-
voda.

Bolni ljudje so razkrili čudovito me-
dicinsko znanost Father Mollinger-ja,
ko je bil on duhoven v zapadni Penn-
sylvaniji. Njegov uspeh pri zdravljenju
bolnih je povečal njegovo slavo. Tekom
zadnjih dnu njegovega življenja je
iskale dnevno do 10.000 bolnih ljudi
njegove pomoči. Vsega skupaj je napi-
sal nad 80.000 receptov. Med njimi je
bil najznamenitejši recept njegovega
SLAVNEGA RASTLINSKEGA ČAJA.
On sestoji iz vseh zdravilnih pomoči,
ki jih nudijo mati narava kot so žalisci,
rastline, korenine itd. Za boleznj želod-
ca, jeter, obisti, reumatizma, zaprtje,
neprebravo, glavobol, je brez vsake pri-
mere. On odstrani strupe iz telesa in
napravi telo sposobno tekmovali nava-
la bacilov. Zavoj za en dolar traja pet
mesecov. Pisi danes ter pošlji \$1 v go-
tovini v znakmah ali money order.

Za zavarovanje pošlji še posebej 10c.

Lahko pa tudi plašas na pošti, če ti

pošljemo C. O. D.

MOLLINGER MEDICINE CO.

21 Mollinger Bldg.

14 East Park Way N. S. Pittsburgh, Pa.

dušna delavnost jela je polagoma

ugašati.

(Pride se.)

Hidravlični naboji, katere se u-

porablja za lomljenje premoga v

angleških premogorovih, proizva-

jajo večjo množino debelih kosov

premoga kot pa naboji iz smodni-

ka ter se pri tem izogne razven-

tega tudi vsaki nevarnosti eksplo-

zije.

Rožaki naročajo se na "Glas Nar-

da", največji slovenski dnevnik v Zdr-

tenih državah.

Rožaki naročajo se na "Glas Nar-

da", največji slovenski dnevnik v Zdr-

tenih državah.

KUPUJTE!

KUPUJTE!

Bonde vlade Zdr. držav za

TRETJE POSOJILLO SVOBODE

4¹/₄ obresti 4¹/₄

teči začno 9. maja 1918 in se izplačajo 15. septembra in 15. marca vsako leto.

Bondi se izdajajo za svoto \$50.00, \$100.00, \$500.00, \$1000.00 in za več ter so zreli dne 15. septembra leta 1928.

Za vse podrobnosti vprašajte svojega bankirja, gospodarja, pastora, duhovnika, predsednika vašega kluba, ali organizacije ali lokalni

ODBOR ZA POSOJILLO SVOBODE.

VAŠA DOLŽNOST JE, DA KUPITE!

Držati svoj denar v varnostnih depozitnih škatljah ni patriotično in ni dobičkanosno.

Skrivati svoj denar je nevarno, nepatriotično in ni dobičkanosno.

Investirati svoj denar v TRETJE POSOJILLO SVOBODE je

DOBIČKANOSNO, VARNO IN PATRIOTIČNO!

To bo pripomoglo k zmagi! To bo dovedlo MIR!

